

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

Datum: 2026-08-18
SMHI Dnr: 2026/1833/6.3.1
Er referens: 537-16801-2024

norrbotten@lansstyrelsen.se

Yttrande över Samråd biotopvårdsåtgärder i Pirttiniemenjoki

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs verksamhetsområde hydrologi (enbart ytvatten).

SMHI ser generellt sett positivt på föreslagna åtgärder. Ur hydrologisk synpunkt förefaller föreslagna åtgärder ge en i huvudsak positiv påverkan i och med att en naturligare hydrologi återskapas. Myndigheten har ändå några synpunkter, men de är av relativt begränsad karaktär.

Vattenwebb/S-HYPE

SMHI saknar en fullständig referens (modellversion och/eller nedladdningsdatum) till de siffror som hämtats från Vattenwebben. SMHIs modeller utvecklas och uppdateras kontinuerligt, varvid detta alltid är viktigt att dokumentera i de utredningar som görs.

SMHI har ingen hydrologisk mätstation i det aktuella området, och den modellerade datan från Vattenwebb bygger således på generiska beskrivningar och modellparametrar. SMHI garanterar inte riktigheten i de uppgifter som tillhandahållna data representerar eller att de kan användas för det ändamål användaren avser.

Underlaget ska betraktas som vägledande för samhällets *allmänna* behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Således är det lämpligt att inte redovisa data från Vattenwebben (exempelvis markanvändningsdata, flöden och omsättningstid) med alltför många värdesiffror, då dessa inte är platsspecifika utan generellt framtagna.

Flöden och uppströmsarea anges både för sjön (tabell 1&2) och vattendraget (tabell 3&4). Tabell 3 visar markanvändningen i delavrinningsområdet för vattendraget,

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

medan tabell 4 visar flödet i vattendraget. Det är alltså felaktigt att skriva att värdena i tabell 4 är för "Pirttiniemenjokis delavrinningsområde" i och med att flödet ut ur sjön också inkluderas. "Pirttiniemenjokis avrinningsområde" hade varit mer korrekt där. För tabell 3 är det ju dock "Pirttiniemenjokis delavrinningsområde" som är korrekt.

För bättre förståelse av de hydrologiska förutsättningarna är det givande om avrinningsområdenas storlek presenteras.

Sjötröskel

Befintlig stentröskel ska ersättas med "en nivåbestämmande forssträcka". Stentröskeln är den konstruktion som styr sjöns nivåer och således kommer den exakta utformningen av sjöns utlopp ofrånkomligen få konsekvenser på sjöns nivåer och utflödet ur sjön, även om dessa inte nödvändigtvis är betydande.

I samrådet står det att läsa att varken vattenståndet i sjön eller avbördningen kommer att påverkas av förändringen. SMHI är något tveksamma till påståendet att avbördningen inte påverkas. Utloppet ur sjön ska designas så att: "I mitten av den nya forsnacken anläggs en lågpunkt för att styra vattnet till en fåra vid lågvattenföring". Syftet med lågpunkten är gott, men ofrånkomligen kommer sjöns utlopp att förändras gentemot nuläget, och med detta kommer avbördningssambandet att påverkas. Det är eftersträfvansvärt att förstå och beskriva vad konsekvenserna av det förändrade sjöutloppet blir, samt i möjligaste mån även följa upp såväl utflöde som sjönivå för att kunna bedöma omfattningen av den eventuella förändringen.

I texten står att läsa: "En ny tröskel föreslås anläggas från den befintliga stentröskel och nedströms ca. 25.". I denna mening saknas något, SMHI antar att det ska stå "ca 25 m".

Klimatförändringen

I planering för framtiden bör klimatförändringen inkluderas som en faktor. Både karaktäristiska flöden (såväl medelflöden som hydrologiska extremer) och flödesdynamik kan komma att förändras över tid och planerade åtgärder bör ta detta i beaktande för att föreliggande planer ska kunna vara giltiga under lång tid framöver. En åtgärd som utförs i närtid kan annars komma att vara otillräcklig i en inte avlägsen framtid.

SMHI hänvisar till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatlaget>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenariotjansten>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda